

Gemeente Utrecht heeft voor de verwerking van monostromen een marktconsultatie gehouden om marktinformatie in te winnen. Vier verwerkers hebben inhoudelijk gereageerd op de gestelde vragen.

Vraag 1: Welk van de monostromen kunt u verwerken?

Gezamenlijk kunnen de verwerkers alle individuele afvalstromen verwerken.

Vraag 2: Welke kwaliteits- en milieunormen kunnen aanbieders hanteren bij de verwerking van monostromen en kunnen zij certificeringen of accreditaties op dit gebied aantonen?

Binnen de afvalverwerkingsbranche worden verschillende branche specifieke certificaten gehanteerd, zoals ISO14001, ISO9001:2015 en ISO45001. Voor duurzaamheid wordt gerefereerd naar de Co2 prestatieladder, Erkend Duurzaam, MRF Keurmerk en het PSO certificaat.

Vraag 3: Aan welke geldende wet- en regelgeving moeten aanbieders voldoen bij verwerking van de afvalstromen?

LAP3 geeft een overzicht van nationale wet- en regelgeving. Verder zijn belangrijke regels opgenomen in Wet Milieubeheer, deze wet geeft aan dat een zorgplicht geldt. Dit houdt in dat handelingen met afvalstoffen geen nadelige gevolgen mogen hebben voor het milieu.

Vraag 4: Welke marktontwikkelingen zijn er waar rekening mee gehouden kan worden?

Met grote waarschijnlijkheid vindt per 01/01/2025 een wijziging plaats van LAP3 naar MAP1, de inhoudelijke gevolgen zijn hier nog niet van bekend. Naar verwachting wordt het verbranden van afval voor energieteerugwinning de komende jaren duurder door hogere belastingen/heffingen. Verder worden meer verschillende uitgediepte recyclingstromen verwacht. De thermische verwerking van hout gaat mogelijk verminderd worden om een duurzamere oplossing voor Hout B te creëren.

Vraag 5: Hoe kan de aanbesteding opgedeeld worden in verschillende percelen, bijvoorbeeld op basis van afvalstroomcategorieën?

De beantwoording van deze vraag is erg verdeeld. Van alle stromen samenvoegen in een aanbesteding en niet werken met percelen, LAP3 als uitgangspunt gebruiken of de percelen gebruiken van de aanbesteding in 2019.

Vraag 6: Wat zijn de voordelen van het opdelen van de aanbesteding in percelen, of juist niet?

Door het toe te passen van percelen kunnen de specifieke stromen bij specialistische verwerkers terecht komen en kan per stroom juist ingezet worden op circulariteit/duurzaamheid.

Vraag 7: Wat is de maximale reistijd / afstand die uitgevraagd kan worden (tot eventuele overslag locatie)?

Unaniem is gesteld dat het hanteren van een maximale reistijd/afstand toepasbaar is. Binnen de beantwoording is een bandbreedte van een afstand van 15 tot 25 kilometer genomen en qua reistijd is de tijd van maximaal 30 minuten acceptabel.

Vraag 8: Bent u bereid een inzamelpunt (HUB/overslag) te openen om de reisbewegingen te minimaliseren?

Indien de afstand verder reikt dan de antwoorden bij vraag 7 zijn verschillende verwerkers bereid een HUB of overslag voor efficiency redenen te hanteren.

Vraag 9: Welke indexatiemethode en indexatiecijfers zijn gewenst voor prijsaanpassingen? (per afvalstroom)

Indexaties die gebruikelijk zijn te hanteren:

Hout – EUWID

Non-ferro – LME of vraag/aanbod

Ferro & Oud IJzer – MRF

In aanbestedingen wordt ook wel de NEA indexering gebruikt voor alle stromen.

Vraag 10: Op welk moment dient de jaarlijkse indexatie plaats te vinden? (maandelijks/kwartaal/halfjaarlijks/jaarlijks)?

Een jaarlijkse indexatie is reëel bij vergelijkbare aanbestedingen. De datum van 01/01 of 01/10 worden aangegeven.

Voor EUWID worden kwartaalprijzen gevolgd en LMR / MRF volgen marktprijzen maandelijks

Vraag 11: Welke mogelijkheden biedt u voor (elektronische) facturatie?

Facturatie is op verschillende manieren mogelijk:

- d.m.v. xml of PDF bestand worden verstuurd
- digitale mail of portal

Vraag 12: Zijn digitale begeleidingsbrieven een optie? Zo ja, op welke manier worden deze toegepast?

Digitale begeleidingsbrieven zijn mogelijk, dit kan d.m.v.:

- Inloggen in een portal
- LZP (logistiek zonder papieren)
- Via planningssysteem EBA

Vraag 13: Op welke manieren kunnen aanbieders rapporteren over de verwerking van monostromen, inclusief gegevens over volumes, verwerkingsmethoden, recyclingpercentages en CO2-uitstoot?

Het is mogelijk om per periode rapportages te ontvangen over de verwerking van diverse monostromen. Rapportages kunnen ingezien worden in een portal en er zijn zowel standaard als klantspecifieke rapportages te verkrijgen.

Vraag 14: Hoe kunnen aanbieders regelmatig informatie verstrekken aan de gemeente over de voortgang en resultaten van hun afvalverwerkingsactiviteiten?

Het is mogelijk om in samenspraak met de potentiële opdrachtnemer de frequentie van de rapportages te bepalen.

Vraag 15: Kunt u beschrijven op welke wijze uw organisatie inzicht kan bieden in de volledige keten van monostroomverwerking en afzetkanalen?

Het is mogelijk om met de afnemer (eindverwerker) in gesprek te gaan mits deze daarvoor openstaat. Tijdens de overleggen met de gemeente wordt inzage gegeven op welke wijze de monostroomverwerking in de volledige keten is verwerkt.

Vraag 16: In welke vorm kan circulariteit in deze markt worden uitgevraagd?

- Op welke manieren kan circulariteit binnen de afvalverwerkingsmarkt worden bevorderd?
- Welke ontwikkelingen spelen hierbij een rol?
- Op welke termijn worden deze verwacht?
- Wat is volgens uw organisatie nodig om een extra stap te zetten op het gebied van circulariteit?

- Maakt uw organisatie gebruik van de R-ladder (afvalhiërarchie) bij het beoordelen van afvalverwerkingsopties?
- Verder kan dit worden bevorderd wanneer de gemeente de afvalstromen goed scheidt, waardoor deze herbruikbaar/recyclebaar zijn.
- Circulariteit binnen de markt kan bevorderd worden door per perceel jaarlijks een innovatief idee op te nemen in de offerteaanvraag.

Vraag 17: Welke innovatieve benaderingen of concepten kunnen worden toegepast om de circulariteit van monostroomverwerking te vergroten?

Eén respondent geeft aan naar een vergelijkbare aanbesteding te kijken uit 2020 waarin het LAP3 is toegepast als nuttige oplossing. Eén andere respondent adviseert de acceptatie van stromen aan te scherpen waardoor een hogere trede op de ladder van Lansink wordt behaald. Ook worden pilots geopteerd om nieuwe innovaties mogelijk te maken, dit wordt door een andere respondent bevestigd.

Vraag 18: Hoe kunnen potentiële aanbieders samenwerken met andere belanghebbenden, zoals lokale ondernemingen en gemeenschappen, om de afvalverwerking te optimaliseren?

De Gemeente kan kaders schetsen door minimaal één innovatief idee per jaar aan te dragen en ook ketengesprekken te voeren. Een voorbeeld dat gegeven wordt is de Hogeschool van Amsterdam met de pilot Urban Upcycling. Verder kunnen er samenwerkingen aangegaan worden in de keten.

Vraag 19: Hoe kunnen aanbieders anticiperen op toekomstige ontwikkelingen op het gebied van afvalverwerkingstechnologieën en -methoden?

Eén respondent geeft aan dat de aanbieders dit doen door ontwikkelingen te identificeren in de markt. Een ander geeft te kennen dat samenwerking tussen verwerker en recycler het sleutelwoord is. Ook kan door uitvragen van mogelijkheden de oplossingen afgezet worden tegen de R-ladder of de ladder van Lansink.

Vraag 20: Welke mogelijkheden zijn er om afvalstromen niet verloren te laten gaan, maar opnieuw te gebruiken?

Eén respondent geeft aan naar een vergelijkbare aanbesteding te kijken uit 2020 waarin het LAP3 is toegepast als nuttige oplossing. Verder wordt het acceptatieproces benoemd waardoor een afvalstroom van hoogwaardigere kwaliteit wordt en het voorkomen dat afval ontstaat.

Vraag 21: Hoe kan de cirkel gesloten worden? Oftewel: hoe kunnen reststromen van de gemeente weer worden gebruikt binnen de gemeente?

- Wat vraagt dat van de gemeente?

Het is alleen mogelijk de cirkel te sluiten wanneer afvalstromen gerecycled en teruggebracht kunnen worden in de circulatie. Een rol die de Gemeente kan vervullen is het samenbrengen van de ketenpartners om binnen de stedelijke omgeving nieuwe initiatieven te ontplooiën. Ook is het voor de Gemeente mogelijk om naar haar interne behoefte te kijken en aan de verwerker terug te geven aan welke recyclingstroom zij behoefte heeft.

Vraag 22: Welke afvalstromen worden in het buitenland verwerkt? En hoe voorkomt de leverancier dat hier misstanden in plaatsvinden?

Merendeel van de afvalstromen worden in Nederland verwerkt. Een enkele stroom zoals bijvoorbeeld gips kan in België verwerkt worden. Misstanden worden voorkomen door bijvoorbeeld het handhaven van een HSE beleid of te laten zien dat de verwerker ISO gecertificeerd is.

Vraag 23: Op welke wijze kan SROI toegepast worden bij de uitvoering van deze opdracht?

SROI wordt o.a. toegepast op het personeelsbeleid, ook worden verwerkers gestimuleerd om sociaal in te kopen of zich in te zetten voor sociale werkvoorziening.

Vraag 24: De Gemeente is voornemens om Social Return als 5% contracteis en een staffel tot 10% als gunningscriteria uit te vragen. Hoe staat u hier tegenover?

Uit het merendeel van de reacties is op te maken dat een gunningscriterium tot 10% niet wenselijk is, als disproportioneel gezien wordt omdat de inzet van personeel gering is en gaat dit kostenverhogend werken voor de Gemeente.